

Posamezna šte. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šte. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6
Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju post. — Za odgovor je priložiti znamko.
Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Boj za Trst.

L'Unione Economica Nazionale. Trst, 6. aprila. Narodni boj za Trst — je socialni boj. Motto.

Tako so krstili novo organizacijo. To se je izvršilo v nedeljo, 5. t. m. v gledališču »Fenice«. Zbrali so se tam najzagrizenjši Italijani. Glavni referat je imel državni poslanec dr. Pitacco. Govorila sta tudi nek E. Schott in dr. Coffer. Poslednji je prinesel pozdrave v imenu »Legge nazionale«. V odbor in nadzorstvo je bilo izvoljenih 22 mož: advokatov, inženirjev, profesorjev itd.

Kak namen bo imela ta nova italijanska organizacija, kake cilje bo zasledovala?

Ze prošli teden smo na kratko javili, da bo imela »L'Unione economica nazionale« glavno nalogo v tem, da izpodriva naše slovensko ljudstvo in ga nadomešča z italijanskim. Torej skozi in skozi napadalna organizacija. Tudi do danes so sicer v tem smislu postopali, a čutili so potrebo po organizaciji, delali so na to, da vse delo proti nam koncentrirajo in da vodijo boj proti Slovancu po strogo začrtani poti.

Od italijanskih podjetnikov bo nova organizacija zahtevala, da sprejemajo na delo samo italijanske delavce. V tem smislu bo vplivala tudi pri vladi in nemških podjetnikih — pri poslednjih seveda iz prijateljske zveze, ki se je porodila pri zadnjih tržaških občinskih volitvah in ki je pokazala svojo solidarnost tudi pri gorških volitvah.

Nastopali pa ne bodo samo proti delavcem, ampak tudi proti uradnikom, obrtnikom, trgovcem in sploh proti slovenski industriji in jo bodo skušali uničiti, ker so mnenja, da ima pravico do življenja na tujaknjih tleh samo Italijan.

Kaj pa v slučaju, ako primanjkuje delavnih moči? Ali bodo dali zaslužka tudi Slovancem?

Tudi na to vprašanje nam Italijani gladko odgovarjajo. Pravijo, da bodo v slučaju, da se bo v Trstu potrebovalo delavcev, te poklicali iz Furlanije, Trentina in drugih krajev — seveda same Italijane. Njihovo mnenje je namreč to, da imajo v Trstu pravico do življenja samo domačini, torej Italijani, Slovani pa ne, ker ti so — po prepričanju Italijanov — sami — tuji.

Nad 40.000 regnikolov, ki so bili importirani v Trst, so 11-12 domačini. Tržačani? O tem tržaški Italijani seveda molče, dočim si regnikoli, ki so še hušji fanatiki kot tujaknjši Italijani upajo trditi, da imajo oni več

pravice do dela na tržaških tleh nego pa Slovenci. Ni li to predznost najhujše vrste? Regnikoli hočejo s to svojo trditvijo dokazati, da ima Italija več pravice do Trsta kakor Avstrija. Tako so vzgojeni in nameni, ki jih zasledujejo, so ti, da bi prišel Trst čimprej pod italijansko vladno.

Zato se moramo le čuditi, kako more naša vlada to regnikolsko gibanje tako mirno gledati. Ze zdaj je toliko regnikolov v Trstu, kaj bo šele tedaj, ko prične delovati »L'Unione economica nazionale«. Kajti vsak slepec dobro ve, da se bo ta organizacija pečala največ z importiranjem italijanskih podanikov. V pravihli družva tega sicer ni navedeno, tudi govorniki na nedeljskem ustanovnem občnem zboru niso razpravljali o tem, ker predkriti pač ne smejo biti; vkljub temu pa ostane resnica, da imajo Italijani s svojo novo organizacijo namen, da oslabe slovanstvo v Trstu s tem, da izpodrinejo naše ljudi in jih nadomeste z regnikoli. Ta pot se jim zdi najprimernejša, kar so tudi pritrudili takoj po lanskih občinskih volitvah, ko je italijanska liberalna stranka sklenila, do prihodnjih volitev izriniti iz Trsta okoli 4000 slovenskih delavcev in uslužbencev.

Stvar zasluži tem večjo pozornost, če pomislimo, da imamo Slovani v Trstu še pre malo podjetij in da so vsled tega prisiljeni naši delavci, uslužbenci in uradniki, da iščejo zaslužka pri italijanskih in nemških podjetjih.

Po našem skromnem mnenju je potrebno, da delamo bolj na tihem, toda vztrajno in sistematično, kajti preveliko kričanje nam zna je škodovati, ker s tem le nasprotnike nase opozarjamo.

Bodimo vendar enkrat pametni in se oprimumo gospodarskega dela. Skrbimo za naše delavce, da se jim ne bo treba izseljevati. Skrbimo za naše obrtnike in trgovce, z eno besedo receno: gospodarsko se okrepmo! Samo kričanje in manifestiranje na zunaj nam ne bo nič koristilo, delajmo v notranjosti, v narodu!

Potrebno je, da si Slovenci izvolimo nekak »narodni svet«, da si ustanovimo posredovalnice dela itd. Kučimo torej tudi mi načrte!

Vidimo, da pomeni za nas Slovence narodno vprašanje, vprašanje naše eksistence. Iz postopanja italijanskih podjetnikov pa tudi vidimo, da je podjetništvo — zlasti v naših narodno ogroženih krajih — tudi nacionalistično in ne docela tako internacionalno, kakor prerokujejo socialni demokrati. Slovensko ljudstvo spada zaradi tega v narodne stanovske organizacije.

Naša prva skrb pa mora biti, da odločno apeliramo na vlado in da

jo prisilimo, da Italijanom prekriza račune. Naše ljudstvo hoče zaslužka in se ne dá izpodrivati od onih elementov, ki niti avstrijski državljani niso. Zdaj je moment, da se naše ljudstvo vzdrami in zahteva svojih pravic.

Gorisko.

Kako so Lah v Gorici navdušeni po zmagi občinskih volitev, dokazuje slučaj, da je ena ženska neki Slovenki na javni ulici rekla: »taci, taci scjava venira nostro Re, che fara correr il scjavi da Gorizia«. Kaj poručijo nato združeni Nemci. Neki laški trgovec je na javni ulici, ko se je napil slovenskega blica, kričal »il scjavo, il scjavo e piu ignorante di terra« (Slovenec je bolj neumen kakor zemlja). Neki slovenski okoličan je kupil pri nekem laškem trgovcu svoje potrebščine. Ko se je odstranil iz njegove trgovine, zaprosil na ulici isti Slovenec istega trgovca, da naj mu pove, kje bi šel najbližje. Lah mu res pove in kmet se lepo zahvali, a trgovec mu za hrbtom odgovori: »hodi hudiču vret...«. To je laška kultura. Slovenci, okoličani! Pazite, da ne boste od laških trgovcev žaljeni!!!

Podgora. Slovenci in Slovenke iz Gorice in okolice! Na velikonočni ponedeljek priredi telovadno društvo »Sokol« v Podgori s »Ciril-Methodovo podružnico« veliko pomladansko veselico s sledečim krasnim vzpredom: 1. Križevski: »Utopljenka«, moški zbor. 2. Vilhar: »Nezakonska mati«, tenor-solo. 3. Milčinski: »Volkašin«, roparska pravljica s petjem in spremljevanjem klavirja. 4. Ples. Med točkami in pri plesu igra vojaška godba. Začetek ob 3½ po-

Narodne manifestacije.

Kako so manifestirali Albanci v Draču za svobodno Albanijo. Dalje jutri.

poldne. — Ta dan imajo v Gorici veliko slavnost italijanski kamoraši. Manifestirati hočejo nad svojim »uspehom« pri letošnjih občinskih volitvah. Ali boste vi, gorški Slovenci, mirno gledali italijansko manifestacijo? Ne! Vi manifestirajte, ker edino vi ste lahko ponosni na svoj uspeh! Najboljša manifestacija pa bo, če pridete k nam in nam pomagate. Vsi veste, da je Gorica gospodarsko in narodno odvisna od svoje okolice; zato pa tudi delajo Italijani na vse kriplje, da bi združili Gorico s Furlanijo. A mi smo ona zagozda,

ki jim ne dovoli tega združenja. Zato pa pridite in pomagajte nam, ker naša smrt bi bila obenem tudi vaša.

Ljubljanski občinski svet.

Sinočnja seja.

Župan g. dr. I. Tavčar otvarja sejo ob uri, imenuje za overovatelja zapisnika obč. svetnika Smoleta in Štefeta in naznani, da je izročila gospa Mühleisen 200 kron za reveže v

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! K 4-10. Samo! K 4-10. Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

::: Tovarniška znamka „IKO“. ::: Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

Stari Pardajan se je bil oblekel na novo in si kupil čednejšega konja ter dospel po mnogih ovinkih in cestah, ki si jih je krajšal s premišljevanjem in ugibanjem, dne 7. aprila na kraj, kjer je našel v svojem žepu samo še en tolar, do Pariza pa je imel samo še osemnajst milj.

Prejahal jih je se tisti dan, dospel v Pariz ravno, ko so zapirali vrata, in stopil, hoteč, počakati noči po maršalovem naročilo v prvo gostilno; naročil si je obilno večerjo in izpraznil celo dve steklenici nekega burgundskega vina, vsaka po tri litre. In ko so mu povedali, da stane njegova večerja z vinom vred in s tem, kar je pozobal njegov konjič celih enajst liver pa štiri solde, je pustil Pardajan, ki je premožlj samo še eno livo, svojega konja v zastavo ter se napolil naglo proti Mem-skemu dvorcu, zakaj bila je že noč.

Videli smo, kako je dospel tja in kako je zaspal naposled čisto dobre volje, utrujen po dolgem pojezdu tistega dne.

Ko se je zbudil, je zapazil, da je že velik dan.

»Glej, glej!« si je dejal. »Nisem še mrtev, kakor se vidi!«

Takoj je bil na nogah. Skoraj istočasno pa so se odprla vrata in pojavil se je maršal. Bil je nekoliko bled; gotovo je spal slabše od svojega jetnika.

»Lepo, lepo, da ste tako točni k sestanku in ravno napovedani dan. Hvala vam, Pardajan.«

»Bogme, svetlost, žal mi je skoraj, da sem prišel.«

»Zakaj?... Ah, res, zato, ker so vas zaklenili. Jaz sam sem ukazal tako. Oprostite mi to previdnost, gospod de Pardajan. Hotel sem vam prihraniti... neprijetno srečanje. In mislil sem celo, da bi se utegnili skaliti najino dobro razmerje, ako bi prišlo do tega srečanja...«

»Ne razumem, kaj hočete reči, svetlost. Ne razumem niti besedice.«

»Nič ne de, če ne razumete. Bistveno je, da ste tu. Prosim vas hočem dvoje reči, dragi Pardajan.«

»Oh, oh!« si je mislil klativitez, »saj se vidi, kakšen dragi sem ti, mrčina!«

»Prvo,« je nadaljeval maršal, »je to, da se daste zapreti še za današnji dan. Prišečem vam, da se vam ni bati ničesar in da bo vaš zapor drevi okrog desete ure pri kraju. Ali se lahko zaneseš, da mi boste uslužni v tej želji?«

Pardajan je napravil kisel obraz. »No,« je povzel Henrik, »dajte mi besedo, da ne zapustite te sobe ves dan, dokler ne pošliem po vas.«

»To mi je dokaj ljubše, svetlost. Zastran mene — imejte mojo besedo. Toda, če se prav spominjam, ste me hoteli prositi dveh reči.«

»Evo vam drugega, Pardajan: dragocen zaklad imam, ki ni varen v tem dvorcu; spraviti ga hočem v liho, kjer mi ne bo treba skrbeti zanj. Ta operacija se izvrši zvečer ob enajstih. Ali lahko računam na vas, da mi boste pomagali pri tem podjetju?«

»Od trenotka, ko sem stopil v službo vaše svetlosti, sem se pripravil izpostaviti sleherni nevarnosti. Kar računajte name... Kakor sklepam, se bojite, da vam ne bi kdo ugrabil zaklada, ki ste ga omenili, med njegovo potjo na varnejši kraj?«

»Da, bojim se tega,« je rekel Henrik z mrklm glasom. »Zaupati morem samo vam in enemu svojih oficirjev, vikontu d'Aspremontu, ki je hraber in vrl človek.«

Pardajan se je nasmelnil. »Sklenil sem torej takole. Ob enajstih se odpelje iz dvorca...«

»Ah! Zaklad bo torej v kočiji?« »Da; d'Aspremon bo vodil kočijo; jaz bom jahal na čelu, vi pa boste korakali zadaj peš, v eni roki meč, v drugi samokres, pripravljeni ubiti brez usmiljenja vsakogar, kdor bi poizkusil voz ovirati ali vobče približati se mu. Tako ne bo poznal nihče razen vas, Aspremonta in mene hiše, v kateri hočem skriti svoj zaklad.«

»Vej, svetlost. Samo nekaj bi vas vprašal: ali je ta ekspedicija v kaki zvezi s... podjetjem, o katerem sva govorila v Pon-de-Séju?... Z drugimi besedami, ali je ta zaklad zlato in srebro?... ali ni morebiti živ zaklad od mesa in kosti?«

Henrik je zapičil oster pogled v Pardajanove oči in prebledel.

»Kaj hočete reči?« je zarenčal. »Ali ste morda že izvedeli...?«

Prekinil se je in se ugriznil srdito v ustnice.

»Jaz? Ničesar nisem izvedel,« je odgovoril Pardajan, motreč pozornost. »Prašam se samo, ali ni tisti zaklad... naprimer... kakšna krona?« je dodal čisto tiho in pogledal okrog sebe.

»On misli, da je kralj!« je vzkliknil maršal sam pri sebi, in obliče se mu je zjasnilo takoj.

»Zato veste, svetlost,« je zaključil Pardajan, »ker bi potem še podvojl svojo opreznost.«

»Poslušajte me, Pardajan. Ne moram vam reči, da gre za to... kar vi mislite... toda ravnajte se tako, kakor da bi res spremljali krono.«

»Dobro!« si je rekel Pardajan. »Kralja so ugrabili!... Hudiča! Imenitna vojska se nam obeta, deževalo bo batin in — svetlih denarcev... Toda, kako mora biti potem Pariz tako miren?«

Mahoma pa mu je prešinila možgane druga misel; vprašal je:

»Potemtakem, svetlost, ste me dali zapreti po mojem prihodu zato,

ker ste se bali, da ne bi izvedel, kdo jetnik v tem dvorcu?«

»Res je tako!« je velel maršal. Ni se lagal.

Bal se je v resnici, da se ne bi vzbudilo Pardajanu zanimanje za usodo Ivane de Pfen in njene hčere.

»Dobro,« je dejal Pardajan. »Iz te sobe se ne ganem ves dan, in zvečer ob enajstih me najdete pripravljenega.«

Kakor hitro pa je maršal odšel s tem zagotovilom, si je dejal stari klativitez:

»Ako noče, da izvem, kdo je njegov jetnik, zakaj mi pride potem sam povedat? In zdaj, ko vem, moram ostati vseeno ves dan v svoji sobi! Čemu ta trapasta opreznost?... Ne, kralj ni njegov jetnik — če ima sploh samo enega jetnika! Gotovo je samo to, da mi prikivajo nekaj... desar ne smem izvedeti do večera... in kar hočem izvedeti takoj!«

To rekši, se je ogledal Pardajan nemudoma, ali je res, da ni zaprt.

Bil je svoboden: vrata so se odpirala na koridor, po katerem je storil par korakov tja do širokih monumentalnih stopnic, ki so vodile na dvorišče.

Obrnil se je nazaj, prepričan, da ga sreča kdo, ako pojde dalje.

Šel je mimo vrat svoje sobe, prekoračil hodnik v nasprotni smeri in dospel naposled do vrat, ki jih je odprl. Za vrati so bile majhne vijugaste stopnice.

(Dalje.)

šentjakobskem okraju; dež. šolski svet naznanja, da je naučno ministrstvo vzelo z zadovoljstvom na znanje inšpekcijsko poročilo o mestnem dekliškem liceju, kateremu se je podelila pravica javnosti in pravico izdajati maturitetna izprave.

Župan odgovarja za tem na nekatere interpelacije, med njimi tudi na interpelacijo obč. svetnika Etbina Kristana v zadevi izplačevanja podpor brezposelnim delavcem: klub nemških obč. svetnikov se je proti temu sklepu pritožil na dež. odbor, ki še ni odločeval o pritožbi; upati je, da bo pritožba zavrnjena — in sicer v kratkem času in potem se bodo podpore izplačevale. (Radi borih letnih 5000 K v podporo brezposelnim delavcem, so se nemški občinski svetniki pritožili!)

Poročila personalnega in pravnega odseka.

Obč. svetnik dr. Novak je poročal o županovnem dopisu glede razsodbe c. kr. poljedelskega ministrstva v zadevi izkoriščanja vodne moči pri projektirani zatvornici v Ljubljani. Ker je tudi poljedelsko ministrstvo razsodilo proti Ljubljani predlaga poročevalec, da se vložijo pritožba na upravno sodišče.

Obč. svetnik Štefe pravi, da je najbolje opustiti pritožbo, ker ta ne bo imela koristnega rezultata in trebalo bi samo, da stopi župan v dogovor z dež. odborom glede dobave deželne elektrike za Ljubljano.

Poročevalec zavrača predloge obč. svetnika Štefeta in pravi, da je očitno, da ima mestna občina Ljubljanska v prvi vrsti pravico do vodne sile Ljubljanice, ki teče skozi Ljubljano. Treba je čuvati interese občine in zato je treba vložiti pritožbo na upravno sodišče. — Predlog poročevalca se sprejme.

Isti poročevalec poroča o samostalnem predlogu obč. svetnika Štefeta glede zapostavljanja slovensčine pri železniških uradih v Celovcu. Poročevalec je izjavil:

Slavni občinski svet!

Zadeva, ki je v razpravi, kaže nam člen neskončne verige brezmejnih krivic, ki jih naša uprava, oz. nje funkcionarji prizadajo slovenskemu jeziku in s tem slovenskemu narodu.

Vprašanje je, ali je občinski svet ljubljanski upravičen se pečati s predmetnim predlogom. Prebivalstvo dežele Kranjske, — Slovenci smo v ozkih prometnih in nacionalnih stikih s sosedno Koroško. Te stike hočemo odslej naprej še živejšje gojiti, vsaj je na Koroškem vendar dobra četrtina vsega prebivalstva slovenske narodnosti.

Slovenski jezik je na Koroškem deželni navaden jezik. Zategadelj je upravičen vsakdo na celovškem, beljaškem in drugih kolodvorih zahtevati vodne listke v slovenski. Nikakih predpovzic ne zahtevamo!

Oblasti utegnile bi se izgovarjati da nimajo nastavljenih slovensčine zmožnih uradnikov. Tudi pri justici se izgovarjajo s tem, da bi morali, ako ugodilo upravičenim zahtevam Slovencev, nastavljeni slovenske uradnike. Ta izgovor je seveda malo vreden in ravno tako piškav, kakor če bi dolžnik svojemu upniku, ki ga terja za plačilo dolga, odgovoril: ja, če bi moral dolg povrniti, bi pa moral šteti denar. Mi zahtevamo, da se tudi nam odščejejo naše pravice! Doba enakopravnosti naroda slovenskega v naši državi očitno še ni napočila; dokler ne nastopi, toliko časa ostanemo neodrešeni protestantje proti krivicam, ki se nam godijo in zategadelj stavim predlog, da občinski svet protestira proti razmeram na železniških postajah na Koroškem.

Obč. svetnik Štefe se pridružuje predlogu poročevalca in pravi, da bi se moral on prejeti soglasno.

Obč. svetnik Pustoslemšek pravi, da se nam godijo krivice povsod, razun na Koroškem tudi v Trstu. Omenja sirove napade na Jugoslovane na trgovski visoki šoli »Revoltella« v Trstu, pravi, da je Ljubljana poklicana in opravljena protestirati proti temu in predlaga resolucijo, v kateri se protestira proti nasilstvom, ki so jim izvršeni jugoslovanski dijaki v Trstu, dijakom se pa izražajo simpatije. (Odobrovanje.)

Obč. svetnik dr. Ambrožič nasprotuje predlogu odseka in resoluciji in pravi, da se Nemcem v Ljubljani krivica godi! (Splošna veselost.)

Obč. svetnik Štefe se popolnoma pridružuje predlogu obč. svetnika Pustoslemška, čudi se pa dr. Ambrožiču, da v ljubljanskem občinskem svetu nastopa proti tem predlogom, ko se Nemcem v Ljubljani še predobro godi.

Obč. svetnik Pammer je seveda tudi proti predlogu in resoluciji, ker odobrava nemške krivice.

Obč. svetnik Pustoslemšek pravi, da se mu zdi izjava dr. Ambrožiča naravnost čudna, ker ako interpe-

liramo upravo državnih železnic, in to nobeno vmešavanje v interne zadeve koroške dežele in celovškega mesta.

Obč. svetnik Štefe pripomni še to, da Slovenci zahtevamo samo najprimitivnejše pravice, da ne pridemo končno tako daleč, da bi morali tudi v Ljubljani, ako bi se hoteli voziti na Ježico, prositi vozni listek »nach Igolchen« (Splošna veselost.)

Obč. svetnik Kristan pravi, da stoji na stališču popolne narodne ravnopravnosti. Razmere med narodi v Avstriji so napete, ampak mesto da bi se te razmere ublažile, se poostrujejo.

Poročevalec omeni, da je stvar principijalnega značaja, obč. svet ljubljanski je poklican naglasiti slovenski značaj Ljubljane in se potegovati za pravice slovenskega jezika tudi preko mej kranjskega mesta.

Z veseljem se pridružuje tudi resoluciji obč. svetnika Pustoslemška. Veseli ga tudi, da sta v obeh teh narodnih vprašanjih složni obe slovenski stranki. Mi hočemo in zahtevamo enake pravice z Nemci in šele potem, ko tudi pride do te ravnopravnosti, bo Avstrija srčna.

Z vsemi slovenskimi glasovi se potem sprejme predlog poročevalca in resolucija obč. svetnika Pustoslemška.

Obč. svetnik dr. Novak je tudi poročal o prošnji »Zvezde slov. igralcev in igralke« za prizditev pravilom. Se pritrudi.

Poročila finančnega odseka.

Sprejme se poročilo o računskih zaključkih mestne hranilnice Ljubljanske in kreditnega društva mestne hranilnice za l. 1913. (Poroč. obč. svetnik Mally.)

Potem je poročal podžupan dr. Triller o dopisu deželnega odbora glede načrta zakona za pobiranje posebne obč. doklade za žganje v Ljubljani. Ko je stvar še pojasnil ravnatelj užitnine, so bili predlogi sprejeti.

Tudi se sprejme predlog, da se izposluje dovoljenje pobiranja tlakarine v Ljubljani za nadaljnjo dobo petih letih. Prejemki od tlakarine se porabljajo za vzdrževanje cest v mestu. Ti prejemki so premajhni in treba tlakarino — posebno ker bi bili s tem ljubljanci manj prizadeti — povišati na 6 vinarjev pri gnanju in na 12 vinarjev pri vprežni živini, za avtomobile na 50 vinarjev. S tem se prejemki znatno zvišajo. (Poročevalec podžupan dr. Triller.)

Obč. svetnik Smole je poročal o dopisu mestnega šolskega sveta glede dovolitve podpore za obisk učnega tečaja za švedsko gimnastiko. Predlaga se: da se odpošlje od šentjakobske dekliške šole ena učiteljica na počitniški tečaj na švedsko gimnastiko v Linc in da se dovoli v to svrhu 300 K. Sprejeto.

Ker je bila vložena na dež. odbor pritožba proti mestnemu proračunu za l. 1913. in 1914., ni izplačal župan redne subvencije Simon-Gregorčičevi javni ljudski knjižnici v znesku 3000 K. Ker ima pa S.-G. knjižnica pravico do te podpore na podlagi prejšnjega nepreklicanega sklepa obč. sveta, predlaga finančni odsek, da se subvencija izplača. Sprejeto. (Poroč. dr. Triller.)

Glede prošnje »Slov. kršč. socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje predlaga poročevalec dr. Triller, da se da 200 kron, ko bo proračun za l. 1914. odobren. Sprejeto.

Poročila stavbnega odseka.

Ker zahteva železniško ministrstvo, da se morajo mostovi, po katerih vozijo cestne železnice, dimenzionirati kot železniški mostovi, se je morala odgoditi ofertna obravnava glede zidave šentpeterskega mostu. Predlaga se izvršitev mostu z nosilcem s profitežo. (Poročevalec obč. svet. dr. Novak.)

Potreba novega mostu na spodnjem delu Ljubljane je evidentna. Voja uprava želi ta most v obližu vojaškega oskrbovališča in je pripravljena tudi prispevati k stroškom. »Alpenländische Baugesellschaft« je pripravljena zgraditi most za 31.000 kron. Predlaga se, da se izroči izvršitev železo-betonskega mostu prvega razreda za znesek 31.000 kron »Alp. Baugesellschaft« in sicer tam kakor to predlaga vojna uprava, ampak mestna občina plača največ 15.500 kron, drugo pa vojna uprava. — Sprejeto. (Poroč. dr. Novak.)

Sprejme se predlog, da se ogradi prostor na starih utrdbah na Gradu. Veljalo bo to kakih 1000 kron, potrebna je pa ograja iz varnostnih ozirov. (Poroč. dr. Novak.)

Ko se rešijo še nekatere manjše stavbinske zadeve in sprejmejo še nekatera druga, manjša poročila, pride na vrsto izven dnevnega reda vprašanje slovenskega gledališča.

Podžupan dr. Triller podeli besedo obč. svetniku Kristanu, ki je poročal v imenu gledališke komisije o vprašanju slovenskega gledališča.

Poročevalec je obširno poročal o razvoju tega vprašanja, o vseh korakih in trudu gledališke komisije za ohranitev slovenskega gledališča. Vprašanje je silno akutno, ono se mora rešiti prav kmalu, ker v zadnjem momentu se ne bo dala osigurati sezona. Gledališka komisija je zato sklicala anketo, ki se je pa ni hotel udeležiti deželni odbor in zato konstatira gledališka komisija, da ni nobenega upanja, da bi se letos rešila kriza in da moramo računati s tem, da letos ne bo gledališča, izvzemši ako zadeve ne uredi morda deželni odbor.

Obč. svetnik Reischer predlaga v prvi vrsti, da se vzame predlog načelnika gledališke komisije na znanje, dodatno pa predlaga, da se gledališka komisija razide.

Oba predloga sta bila sprejeta. S tem je bila javna seja zaključena in sledila ji je kratka

tajna seja.

na kateri se je licejskega profesorja Juga v službi stalno potrdilo, na novo sistemizirana mesta licejskih učiteljev so bile pa imenovane namestne učiteljice Albina Zalar, Frida Kleč in Irma Petek.

Dnevni pregled.

Zakaj se neki ludujejo. Dr. Svihove afere še ni konec. Način, kakor je bil dr. Sviha sojen in obsojen, ne odgovarja najprimitivnejšim zahtevam modernega procesnega reda in po svoji tajinstvenosti prekaša kazensko postopanje po cerkvenem pravu. Proti temu je nastopil prof. Masaryk in znani češki odvetnik dr. Traub. Ta dva zahtevata redni proces in javnosti. Dr. Sviha je sedaj tudi dr. Traub vložil svojo zadevo in dr. Traub vložil proti »Narodnim Listom« obtožbo. Vsakdo bi moral biti vesel, da pride stvar pred javnost. Le »Narodnim Listom« to ni nič kaj všeč in že zopet zmerjajo. Pomaga jim glasilo čeških avtonomnih socialnih demokratov »Pravo Lidu«. Čudno, zakaj se neki ludujejo, da pride stvar tudi pred sodnijo; saj če imajo dokaze, bodo oproščeni in dr. Svihova sramota bo popolna.

Včerajšnji »Slovenec« zavija, ko govori o Svihovi aferi. Pravi namreč, da je »značilno tudi to, da se poslanec dr. Masaryk zelo trudi, »oprati« Sviho, ko se spušča celo tako daleč, da trdi, da je Sviha nedolžen. Tega prof. Masaryk nikjer ni trdil in ne trdi. To je laž. Dr. Masaryk je dejal: »Dr. Sviha ni bil povojno in od primernega tribunala sojen in nikdo danes ne ve, kakšni so bili dokazi za njegovo izobčenje iz naroda. Tako kulturni in politični ljudje ne smejo ravnati.« (Oficijelno poročilo z dne 26. marca 1914.) To je nazor Masarykov. To se pa še ne pravi »oprati« Sviho, ampak graja postopanje pri preiskavi in obsodbi. Čudno je res, da se vsi sedaj tako boje razprave pred sodnijo. Prav je, da pride stvar pred javnost, da bomo zvedeli, kakšno vlogo je igrala vlada in vladni organi. Mi smo vedno trdili, da je Sviha kot izdajalec falot, toda, da ni nič manjši lump tisti, ki ga je k izdaji napeljeval.

Smrtna kosa. Na Skaručni je umrl posestnik g. Matej Sršen, večkratni kandidat nar. napr. stranke.

Dr. Lampe v smrtni nevarnosti. Naši čitatelji se gotovo spominjajo velike nesreče, ki se je zgodila pretekli teden na morju pri Benetkah. Torpedo je zadel v parnik, na katerem so se peljali izletniki v Lido, parnik se je prekal in več ljudi je našlo smrt v valovih. Takrat se je na jugu mudil tudi dr. Lampe. Baj se je nameraval peljati prav s tem parnikom in je bil celo lezen, da ga je zamudil. Tako se je srečno vrnil na Kranjsko. Rešil ga je slučaj. Sporočamo, kakor smo slišali.

Na Bledu je ponesrečil organist in cerkovnik pri snazenju v cerkvi. Padel je visoko z lestve na tlak. Dobil je težke poškodbe.

Tatvini. Posestniku Jožetu Mežek iz Plavž pri Jesenicah je bilo ukradeno iz zaprte omare: dva zlatna poročna prstana, dva para zlatih ulhanov z belimi kamni, bankovec za 20 K in okolu 10 K drobiža. Posestniku Francu Lipovcu pa so ukradli iz podstrešja svoto 60 K in nekaj obleke. Na sumu sta dva fanta v starosti 17 do 20 let.

Razredna loterija. Danes se je vršilo na Dunaju žrebanje petega razreda razredne loterije. Premijo 700.000 K je zadela številka 18.629. — Ta srečka dobi povrh še 5000 K. — 40.000 K je zadela številka 32.850. — 10.000 dobi številka 96.351. Po 3000 K številke: 20.010; 33.383; 35.044; 43.129; 55.251; 91.295; 93.950; 97.798

Ljubljana.

—Nadaljno poročilo o 600 kronah jutri.

Konec sezone. Sinoči smo bili torej zadnjič v tej sezoni v gledališču

Dramska sezona je zaključena. Naši igralci so nam podali elegantno moderno francosko dramo — zanimivo po dejanju, lepa po vsebini in z zdravno idejo. Igralo se je kakor že dolgo ne. Zdelo se je, kakor da hočejo vsi igralci pokazati, kaj da znajo. Že dolgo nismo videli na odru take harmonije. Vsak igralec se je v svoji ulozi uveljavil in jo podal tako, da smo postali ponosni na te naše mlade sile. Trpka nam je bila misel, da se imajo te naše moči razkropiti na vse strani in da ne bodo mogli služiti domači umetnosti. Ako se to zgodi, bo sramota za nas. Zal, da sta bili včeraj prva leva in druga desna loža prazni — morebiti bi se gotovi ljudje spomnili svoje dolžnosti. Kot debutant je nastopil g. Trampuž. Ne moremo drugega kot iskreno čestitati. Imel je težko vlogo a izvedel jo je izborno. Pokazal je, da se je mnogo naučil na Dunaju — in da moremo od njega mnogo pričakovati. Dobil je lovovor venec s trobunco in lep šopek. Občinstvo je navdušeno ploskalo. Kaj naj rečemo o drugih! Gospa Bukšekova, Wintrova, Gjorgjevičeva, Juvanova, gosp. Skrbinišek in drugi! Videli smo prizore, ki so bili izigrani tako, da smo bili ponosni na naše umetnike. Še je čas. Rešimo Ljubljani našo dramo. To je naša dolžnost.

—Razstava slik v prid družbi sv. C. in M. Podružnica družbe sv. C. in M. v Spodnji Šiški priredi od četrta 9. t. m. nadalje v salonu g. Moharja razstavo slik, katere je slikal in dal na razpolago g. Drago Vučnik, revident južne železnice. Vstopnina prostovoljna. Rodoljubi posečajte razstavo in darujte družbi sv. C. in M. Odbor.

—Restavracija na Golovcu je zopet odprta. Njen sedanj posestnik ni štedil nobenih stroškov, da jo lepo opremi in popravi pota, ki so sedaj v najlepšem stanju. Neštevilni ljubitelji lepega razgleda bodo gotovo veseli, vzeti na znanje današnje obvestilo. Restavrater, kot dolgoletni sodruženik prvih ljubljanskih restavracij se bode gotovo potrudil, da nudi k najlepšemu razgledu v Ljubljani, tudi najboljšo postrežbo v svojem restavrantu. Pripominjamo, da sta iz Ljubljane na Golovec dva lepa izprehoda. Prvi od Karlovskega mostu po mirno stopajoči poti mimo prof. Westrove vile, traja kakih 15 minut; drugi od Poljanskega mostu desno okrog vile Mira po privatni poti, po kateri se pride k restavraciji v približno 10 minutah.

—Brivnice v Ljubljani bodo na velikonočno nedeljo do 12 ure odprte, na Velikonočni ponedeljek pa celi dan zaprte.

—Neka »Allg. Brunnengesellschaft« v Berlinu prav kričeče priporoča po raznih listih novo kombinovano postopanje proti »odebelelosti«, obenem spravlja v promet novo sredstvo »Reaktol« najbrže v obliki mineralne vode. Ker je to tajno sredstvo, bi zamoglo le škodovati občinstvu.

—Emilisa, z glavicama skupaj zrasli sestrici - dvojčki, ki so razstavljene v Lattermannovem drevo-redu, v lesenem indijskem templu podobnemu poslopiju, katerega je izvršil stavbenik g. Rauniker, uživata pri našem občinstvu splošno simpatijo. — Na cvetno nedeljo je bil kljub slabemu vremenu velik naval, kar je tem malim ljubkim bitjem, katere je obiskala usoda na tak, posebno čuden način, vsekakor iz srca privoščiti. — Tudi pritikavka — Aztekinja — Asra interesira in razveseljuje občinstvo splošno vsled njene ljubeke, k smehu tirajočega bitja; v istini sta to dva edina fenomena, ki se jih lahko vsak ogleda, ne da bi se kdo kasneje kesal. Razstava traja samo do velikonočnega torka, od katerih dni pa odpadejo eventualno še 3 dnevi počitka: četrtek, petek in sobota. — Vsled tega ostane pravzaprav samo še 5 razstavnih dni. — Ob praznikih traja razstava od 10. dopoldne do 10. zvečer.

—Javno predavanje o trpljenju Kristusovem se bo vršilo v četrtek ob osmih zvečer v šolski dvorani pri evangelijski cerkvi na Marije Terzije cesti. Vstop vsakomur prost.

—Združeni čevljarji v Ljubljani, naznanjajo, da se ostala zaloga čevljev prodaja samo še do sobote 11. t. m.

—Zaradi vlačuganja je pretekli petek aretirala policija na Rimski cesti brezposelnega dinarja Jožefa Kosa iz Ježice. Aretiranec se je vrget na tla in ni hotel iti s stražnikom. Slednjič je prišel ponj voz in ga je odpeljal.

—Aretacija zaradi prosičenja. V Florijanski ulici je stražnik aretiral brezposelnega Antona Miheliča iz Bizovika, ker je nadlegoval stranke s prosičenjem. Okrajno sodišče bo imelo opravka z Miheličem.

—V Ameriko sta jo hotela popihati dva sedemnajstletna hrvaška delavca. Preskrbela sta se z napačnimi listinami. Na glavnem kolodvoru

pa ju je aretirala policija in ju izročila tukajšnjemu okrajnemu sodišču.

—Umrli so v Ljubljani: Franjo Munda, zasebnik, 25 let. — Tomaž Boštela, bivši rudar, 84 let. — Josip Orlovec, rejence, 1 leto. — Josip Zvanut, sin poštnega ekspedijenta, 20 dni. — Gabrijele Franciška Merkun, narednikova hči, 20 dni. — Ivan Gantar, sodni sluga, 46 let. — Terezija Kolenc, premogarijeva žena, 47 let. — Ivan Kregar, sin tesarskega mojstra, 5 let. — Ana Urbanc, mestna uboga, 58 let. — Peter Kaštrun, zidar, hiralec, 57 let. — Jurij Prodano- vič, črkostavec.

—Aleksander Girardi praznovaj je včeraj svoj triumf v Ljubljani. Bila je včeraj očarujoča ura (po uri štete bilo so dve polni uri) ko se je predvajal včeraj v prvi Girardi-film v kinematografu »Ideal«. Godba je postavljena iz odlomkov raznovrstnih operet in dunajskih pesmi toda po vsem dejanju in godbi veje prikupen duh in zdray humor. Danes zadnji večer. Nihče naj ne zamudi obiskati to umetniško prireditev, ki nam jo nudi znano izvrstno vodstvo kinematografa »Ideal«.

Trst.

To se razume. »Triester Wochenpost« pravi, da je nujno potrebno, da stoji Nemci Italijanom ob rami in da jih podpirajo v boju proti Slovanom. »Ne gre samo za to, da Italijanom izkažemo pomoč, temveč zlasti za ohranitev samega sebe pred brezobzirnim nasprotnikom; kajti Slovani kot gospodarji pomenijo konec nemstva na Primorskem!« To je filozofija Nemcev. V enem imajo prav, namreč v tem, da bi mi, če bi bili absolutni gospodarji Primorske, pač ne dopuščali, da se v teh krajih utrjuje germanstvo, kajti Nemci nimajo tu nobenih starih pravic. Če pa so Italijani taki, da jih podpirajo, jih moramo le pomilovati, obenem pa zatrditi, da bodo to svojo bedarijo, ki jo goje le iz sovraštva do nas, še drago plačali. Naj le gredo po tej pogubonosti poti naprej, mi jim ne bomo sledili. Pokazalo pa se bo, da bomo zmagali mi in to zato, ker smo na prvi poti.

Da se mora vsak posameznik poglobiti v delo in vztrajno delati zlasti na ekonomičnem polju, o tem piše »Naše Jedinstvo« in pravi med drugim: Potrebno je, da se vsak naš človek zaveda svojega jaz, da reče vsak zase, kar je rekel Tolstoj: da reče vsak Slovenec v Trstu in vsak Hrvat in vsak Srb: Jaz sem Jugoslavija, kakor je govoril Tolstoj: Jaz sem Rusija, in da vsak poln ponosa, kar je in kar je v stanu storiti, dela za jugoslovansko v Trstu. — Res je tako.

»Jugoslavija« je zaenkrat prenehala izhajati. V svoji zadnji številki naznanja, da so jo k temu prisilile razne tehnične ovire in da izide v par tednih v povečani obliki.

Narodna delavska organizacija. Deželna organizacija za Trst in okolico je imela v nedeljo svoj občni zbor. Predsedoval mu je dosedanj predsednik tovariš Štolfa. Tajniško poročilo je z ozirom na odsotnost tajnika podal blagajnik tov. Petrič, istotako je podal tov. Petrič tudi blagajniško poročilo. Tovariš Brandnet je poročal o delovanju strokovnega tajništva. V imenu osrednjega izvrševalnega odbora je pozdravil občni zbor njegov predsednik tovariš dr. Sosič. Enoglasno je bila sprejeta kandidatna lista, ki jo je predlagal volilni odbor in ki se glasi: Josip Pečar, predsednik; Josip Prelogar, Rozman Radivoj, Šter Jakob, Štefe Josip, Trohec Rafael, Kožuh Vekoslav, Jordan Alojzij, Babič Josip, Grgič Fran, odborniki; Jakob Renko in Prelec Fran, namestnika odbora; Štolfa Dragotin, Demojzes Ivan in Purič Josip, nadzorniki; Ernest Volarič, Anton Rustja, pregledovalca računov; Vrabeč Alojzij, Jerič Filip in Znidarčič Josip, razsodniki. Občni zbor je zaključil novoizvoljeni predsednik tovariš Pečar. To za danes na kratko. — Novoizvoljeni odbor je vabljen na prvo odborovo sejo, ki bo danes, v sredo ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, ulica sv. Frančiška 2.

Proti brezposelnosti so imeli socialni demokratje v nedeljo shod v gledališču »Politeama Rosetti«.

Policija je bila v nedeljo zopet konspirirana. To pa zato, ker se je istodobno vršilo več shodov: socialni demokratje so imeli, kakor rečeno, shod v »Politeama Rosetti« zaradi brezposelnosti, italijanski liberalci so v gledališču »Fenice« ustanavljali svojo »L'union economica nazionale«, v »Narodnem domu« se je vršilo predavanje, v prostorih Nar. del. org. pa so zborovali slovenski delavci. Bilo je torej treba spraviti vso policijo po koncu, a opraviti ni imela mnogo, ker se je vse mirno vršilo in ni bilo od poli-

cije pričakovanih demonstracij. Slišali smo tudi, da je bilo baje pripravljeno tudi vojaštvo. Lepe reči!

Slovensko gledališče. Z benečino predstavo gosp. Toplaka »Baron Trenk in njegovi pandurji« se je v nedeljo zaključila letošnja sezona. Razveseljivo je to, da je bilo pri tej zaključni predstavi navzočega precej občinstva, kar v zadnjem času ni bila navada. Morda je to znamenje, da bo bodoča sezona boljša. Bilo bi žalostno, ako bi to domnevanje ne odgovarjalo resnici. O našem gledališču se bomo še bavili.

Hm, če je le res. V nedeljo sta se zglasili v bolnišnici dve mladenki, Marija Fratnik, stara 16 let iz kraja Ferlan pri Celovcu in njena polsestra Elvira Hedvig, stara 20 let. Hedvig je pripeljala svojo 16letno sestro v bolnišnico, da jo zdravnik preišče. Mlada gospodična je namreč trpela na spolni boleznici. Obe gospodični sta govorili nemško. — Ker se je zazelde zdravniku, da se pečata obe ženski s tajno prostitucijo, sta bili odvedeni na policijo, da ju zaslišijo. Tam pa sta izpovedali mladenki nekaj neverjetnega: Pred dvema tednoma sta dobili od tete iz Trsta pismo, v katerem vabi Marijo Fratnik, naj pride k njej v Trst. Fratnik se je podala 26. pret. m. na pot, spremenjala jo je sestra Elvira Hedvig. — Ko sta prišli v Trst, nista mogli najti tete, ker sta pozabili njen naslov, ki se je nahajal v pismu, doma. Begali sta po mestu in proti večeru sta sklenili, da gresta prenočevati v kako restavracijo. Na ulici sta srečali dva lepo oblečena mladeniča in sta ju poprosili, naj jima povesta za kako primerno prenočišče. Mladeniča sta bila takoj pripravljena ustreči. Najprej sta ju odpeljala v neko gostilno, kjer so se pokrepčali, nato pa sta bili odpeljani po mladeničih v gostilno »Ai due Gemelli« v ulico Pozzo del Mare. Tam sta si najeli gospodični sobo, a mladeniča se nista poslovila, ampak pritihovala sta se za njima po stopnicah in sta vstopila v njuno sobo. Nista se hotela odstraniti. Mladeniča sta postala vsiljiva... in ženski sta pričeli kričati, mladeniča pa sta pričela žugati z nožem in ju tako prisilila, da sta molčala. In tako sta se ju polastila... In od tistega dneva, od 26. pa do pretekle nedelje sta jima bila mladeniča vedno za petami. Dekleti se nista upali nikamor; bali sta se vednih groženj neznanih mladeničev, ki sta ju držala v krepjih. V nedeljo pa sta se jima bila izmuznila z izgovorom, da gresta malo na izprehod, a odšli sta v bolnišnico. — Zaslišana je bila sobarica gostilne »Ai due Gemelli«, ki je izjavila, da sta res prenočevali gospodični tamkaj; spominja se tudi, da je slišala v noči od 26. na 27. klice v sobi dekle, ko pa je vstala in odšla pred njuno sobo, je bilo zopet vse tiho. — Policiji se zdi vse to zelo čudno in neverjetno. Za enkrat je odpeljala obe gospodični v zapor. Vršijo se preiskave. Tete z imenom, ki sta ga imenovali mladenki, ni mogoče najti nikjer. Policija se je obrnila na občino, kamor pripadata, za pojasnila.

Povožena starka. Na Barieri je bila v nedeljo povožena od tramvaja 82letna G. Debevc. Zaradi starosti se ni mogla tako hitro umakniti s proge. Morda pa je revica tudi gluha. Tramvaj jo je podrl na tla, in pri padcu si je zlomila starka levo ramo. Odpeljana je bila v bolnišnico.

Padel s krova. V noči od nedelje na ponedeljek je padel Peter Golotolo, star 16 let, mornar, s krova parka »Franconia« v višini kakih deset metrov. Obležal je nezavesten na tleh. Poklicani zdravnik ga je dal odpeljati v bolnišnico. Mornar je zadobil pri padcu težke telesne poškodbe.

Pomlad. V naši okolici je že vse sadno drevje v najlepšem cvetju. Tudi trte nosijo že dolge pogankje. Kakor kaže cvetje, utegne biti pri nas letos prav dobra sadna letina.

LJUBAVNA TRAGEDIJA PRED TRŽAŠKO POROTO.

V Benetkah se je zaljubil lepi plavalasi, 22letni natak Alberigo Garutti, v črnolasa Alojzijo Measso, priležnico postajenačelnika na velikem kolodvoru v Benetkah, od katerega je dobivala mesečno ca. 1000 frankov, dočim — kakor je sedaj kot priča zaslišana Measso izpovedala — ni Alberigo njej ničesar dal, ker ni nič zaslužil. Lansko jesen bi moral Alberigo obleči vojaško suknjo italijanskih karabinerjev; a je dezertiral — v Trst. Sledila mu je lepa Lojzika. Srečno je bilo svidenje. Začetkoma je bila njiju ljubezen okinčana z rožicami. Pa rodilo se je v vitkem Alberigu ljubosumje, iz tega pa večni preprič med obema zaljubljenecema, kajti Lojzika je hotela lepo, brezskrbno živeti. Alberigo je postajal dan za dan nemožnejši. Dne 12. januarja 1914 je poiskal Lojziko na njenem stanovanju. V prepriču je

Alberigo zagrabil za revolver ter na svojo ljubico trikrat ustrelil, potem pa še sam sebe. Ljubici je izstrelil levo oko, sebi pa je pognal kroglo v glavo. V bolnici je toliko sedaj okreval, da se je zamogel v soboto pred tržaško poroto zagovarjati zaradi zločina umora — odnosno težke telesne poškodbe. Alberigo je navajal v svoj zagovor, da je bil takrat ves zmeden in razburjen. Kronska priča — črnolasa Lojzika Measso pa je zelo ostro pričala proti obtožencu, zapletla se je v taka protislovja, da jo je moral državni pravdnik večkrat prekiniti, češ, da mu daje povod jo preganjati zaradi krivega pričevanja.

Obravnava je trajala pozno v noč. Šele o polnoči so odgovorili porotniki na stavljena vprašanja glede krivde na umoru odnosno težki telesni poškodbi, njih odgovor je bil negativen, nakar je sodišče obtoženca popolnoma oprostilo. Predsedoval je poroti svetnik dr. Andrič, državni pravdnik je zastopal dr. Marinaz, obtožnica pa je branil dr. P. Robba. Porotniki so imeli z obtožencem tudi obzir, ker se ne sme kot dezertar vrniti v Italijo. To je tudi branitelj vporabil v svojem zagovoru, češ, če ga sodišče obsodi, ga potem policija izžene, po mednarodnem pravu pa ga drugače ne sme.

BLAGAJNIK BOGATEGA EGIPČANSKEGA PAŠE PRED TRŽAŠKO POROTO.

Nemščina ni sodni jezik v Trstu!
Trst, 7. aprila 1914.

Bivši blagajnik in tajnik Izmaila paše Asema, bogataša v Kairu, 24-letni, V. Tione na Tirolskem pristojni Viktor Ferrari, ki je rojen v Krajovi na Rumunskem, se je danes moral zagovarjati pred tržaško poroto zaradi zločina razpečavanja ponarejenih egipčanskih bankovcev. Paša Asem je neizmerno bogat egipčanski veleposelnik. Že od l. 1907. je bil obtoženi Ferrari pri njem v službi. Kot blagajnik je imel mnogo posla z različnimi bankami v Kairu. Dne 24. maja 1913 je prišel Ferrari okrog poldne k blagajni banke »d'Orient« in je blagajnika Ermeta Xenophona prosil za menjavo dveh bankovcev po 50 lir egipčanskih (1 lira eg. = 24 K 68 v) in potem še ostalih 4 po 50 lir. Ko je blagajnik natančneje ogledal predložene bankovce, je konstatiral, da so ponarejeni. Dal je po slugi poklicati policaja, ki ga je aretirjal. Ker je Ferrari avstrijski državljani, so Ferrarija izročili po 7 mesečnem zaporu v Egiptu tržaškemu sodišču in se mora danes pred porotnim sodiščem zagovarjati.

Obtoženc, mlad, energičen, v besedah precizen mladenič zanika vsako krivdo in da je popolnoma nedolžen. Tekom dolgega zaslišanja vzdigne mladi Ferrari tri prste desne roke ter ihle vzklizne: »Prisegam pri časti svoje matere, da govorim resnico in da sem nedolžen.« V svojem zagovoru poudarja, da je ravno v onem času krožilo v Egiptu neštivilno ponarejenih bankovcev. (Branitelj dr. Robba pokaže pri tem izresek nekega francoskega časopisa, ki poroča, da so se napačni bankovci izdelovali tudi v kairskih ječah ter ironično pristavlja: »Tudi v koprski jetišnici so pred kratkim ponarejali novce.«)

Tudi blažena Albanija v debati!

Med dokazilnim postopanjem so bili citani razni zapisi avstrijskega konzulata. Pri citanju nekaterih francoskih pisem pride do živahnosti. Državni pravdnik dr. Tomičič je zopet porabil priliko, da je predlagal naj se današnja obravnava prenese v svrhu povabila priče Albanca Milkija Crispulosa, sluga pri banki »d'Orient« v Kairu. Svoj predlog utemeljuje s tem, da omenjena priča sedaj ni več turški podanik, ampak podanik druge, sedaj na novo ustanovljene države, Albanije, s katero gojimo mi prijateljske odnose, torej je možno, da sodišče doseže poziv te priče.

Branitelj dr. Robba se protivi gorenjemu predlogu, ker dvomi da bi bilo Njega Veličanstvo knez Viljem I. nam tako naklonjeno in bi zaukazalo kavasu Crispulosu priti pred tržaško poroto, kakor ni gotovo, koliko časa bodo ostali odnošaji Avstrije do Albanije v dobrem stanju.

Druga senzacija! Nemščina!!

Zapisniki in druga poročila avstrijskega konzulata so vsi pisani v nemščini. Tekom nadaljne obravnave se zopet vzdigne državni pravdnik dr. Tomičič, ter svečano izjavi, da nemški jezik ni razbljen pri porotnih sodiščih v Trstu. Imamo le italijansko in slovensko poroto. Tudi doslej ni bila nemščina nikdar sodni jezik tržaške porote. To svojo izjavo je dal tudi protokolirati. Branitelj je bil tudi za protokolacijo. — Prečrtanih je bilo na to dvojce vprašani.

Državni pravdnik dr. Tomičič je bil v svojem govoru zelo kratek, iz-

razajoč svojo indignacijo, da se ni ugodilo njegovim predlogom za odgojenje obravnave.

Branitelj dr. Robba pledira kratko za oprostitev, ker je izključeno, da bi segel po takih sredstvih, ko je znano, da je imel dobro pozicijo in mesečno plačo 350 frankov. Prosi porotnike, da zanikajo obe stavljene vprašanji. — Porotniki so zanikali vsa stavljena vprašanja. — Sodišče ga je oprostilo! a državni pravdnik je prijavil ničnostno pritožbo ter predlagal, da se obtoženca pridrži v zaporu. Sodišče je pritrnilo temu predlogu.

Pater Arhangel, frančiškan z Viča denuncijant.

Človek, ki misli, da gotovi ljudje, ki nosijo kuto in so naredili samostanske obljube žive svojemu stanu primerno. Toda njih dejanja so pogosto v velikem nasprotju z njih stanom. O tem so gotovo najbolj prepričani Vičani, ki imajo s te vrste ljudmi mnogo opravka. Eden takih ljudi je n. pr. tudi p. Arhangel na Viču. Ljudem je dobro znan — zato ga ne bomo popisovali. Iz naslednjega bodo ljudje najbolje spoznali vrednost frančiškanskih patrov. Ta zgodba je žalostna — obenem pa dokazuje, kako nizko je padla naša — tudi samostanska duhovščina.

Denunciacija.

Nekega dne je dobilo tukajšnje c. kr. dopolnilno poveljstvo sledeče pismo:

K. k. Ergänzungbezirkskommando in Laibach.

In Gleinitz bei Laibach Nr. 13 wohnt ein gewisser Casper Pekle, der derzeit als Jurist in der Universität in Prag eingeschrieben ist. Schon vor Jahren ist der Pekle tauglich geworden, aber bis jetzt noch nicht den Soldatenrock angezogen, auch dieses Jahr ist beurlaubt und zwar darum um seine Studien endigen. Wie der Casper Pekle die Bücher liebt zeigt das lange Studieren und die Prüfung die er nicht bestanden hat.

Sein Verfahren zeigt nichts anderes als das antimilitärische Sinnen, doch sollte die Liebe und Treue das erste sein für das Vaterland. Der aber mit der Politik sich befaßt, wie Pekle der ist der erste Agitator und auf allen Versammlungen, dem genügt in jeder Grund um sich der ersten Pflicht eines Mannes zu entziehen.

Der Untertvortigte hat auch treu gedient, jetzt ist er auch ein Soldat mit Leib und Seele, er kann nicht vertragen, daß sich einer mit Lügen der ersten Pflicht entzieht. Darum wolle die k. k. Ergänzungbezirkskommando die Sache über C. Pekle wollüberlegen und das seinige tun.

Achtungsvoll
Franz Kabol, m. p.
Weitsch bei Laibach, 17. 11. 1913.
(C. kr. okrajno dopolnilno poveljstvo v Ljubljani.)

Na Glincah pri Ljubljani št. 13 stanuje neki Gašper Pekle, ki je vpisan kot jurist na univerzi v Pragi. Že pred leti je bil Pekle potrjen v vojaške suknje, in tudi letos je oproščen, da bi končal svoje študije. Kako ljubi Gašper Pekle knjige, nam kažejo dolge študije in izpit, ki ga še ni prestal.

Njegovo obnašanje ne kaže nič drugega kakor antimilitaristično mišljenje, vendar bi morala biti ljubezen in zvestoba za domovino prva. Kdor se pa peča s politikom kakor Pekle, je prvi agitator na vseh zborovanjih, temu bi zadostoval vsak vzrok, da se odtegne prvi dolžnosti moža.

Tudi podpisani je zvesto služil, in je še vojak z dušo in telesom, in ne more prenašati, da se kdo svoji prvi dolžnosti odtegne z lažmi.

Zato naj c. kr. okrajno dopolnilno poveljstvo stvar o G. Pekletu preudari in stori svojo dolžnost.

S spoštovanjem
Franc Kabol, s. r.
Vič pri Ljubljani, 17. 11. 1913.)

Policija na delu.

Dopolnilno poveljstvo je pismo prečitalo in je sprevidelo, da nima nikakega vzroka, da bi se v to vmešavalo, ker G. Pekle še ne spada pred vojaški sod. Pač pa je celo pismo oddalo policiji. Policija je takoj poslala detektiva na Vič, da sta tam izpraševala o G. Pekletu. Ker pa nista o njem nič slabega slišala — so celo na policiji prišli na to, da je pismo pisala zlobna denuncijantska roka.

Usodno pismo.

O tej stvari je bil obveščen tudi G. Pekle in je naprosil dopolnilno po-

veljstvo, naj mu pisno odstopi. Poveljstvo je tej prošnji ugodilo — in G. Pekle je začel iskati pisca. Zbral je 162 raznih pisav na Viču, med temi par pisem od G. frančiškanov, ki uganjajo na Viču svojo politiko. In glejte eno teh pisem se je po pisavi čudovito strinjalo s pisavo onega pisma. To pismo je pisal pater Arhangel (kako lepo ime). G. Pekle je vložil nato tožbo proti patru Arhangelu.

Strah patra Arhangel.

Pater Arhangel se je tega seveda ustrašil. Tajil je odločno. Stvar se je vlekla več mesecev. Ko je pater videl, da se ne izvije, je ponudil poravnavo. Najbolj se je bal javnosti. Bil je pripravljen vse plačati — samo, da bi ljudje o tem ne zvedeli. Rekel je, da ne mara delati »žurnalizma komedije«. Zato se je stvar zavlekla. Obravnava se je vršilo pet. Zadnja je bila večeraj.

Dični frančiškan pater Arhangel je bil obsojen radi razžaljenja časti na osemindeset ur zapora ali na 40 K denarne kazni ter na povrnitev pravnih in sodnih stroškov, ki so vsled dolgega zavlačevanja narasli precej visoko. Radi pomanjkanja prostora prinesemo obtožnico jutri.

Telefonska poročila

UPOR V ALBANIJU.

Drač, 7. aprila. Holandski častniki poročajo, da je upor Epirotov popolnoma zlomljen. Grški komite in grški metropolit so v ujetništvu.

REVOLUCIJA V RUSIJI.

Petrograd, 7. aprila. Od petrogradskih tovarnarjev sklenjeni izpor delavcev je povzročil velikansko razburjenje. Deset tisoč in deset tisoč glava množica je napolnila ulice. Prišlo je do krvavih spopadov s policijo. En policijski stotnik je bil težko ranjen in več jih je bilo lahko ranjenih. Veliko število je bilo aretiranih.

RUDARJI V SPLOŠNO ZAVAROVALNICO ZOPER NEZGODE.

Dunaj, 7. aprila. Jutrajsnja »W. allg. Ztg.« prinese odredbo pa § 14. po kateri se pritegnejo rudarji v splošno zavarovalnico zoper nezgo-

de. S tem je izpolnjena dolga želja rudarskega delavstva.

POLETNO ZASEDANJE?

Dunaj, 7. aprila. V političnih krogih se govori, da se bo ob priliki delegacij v Budimpešti poizkušalo ustanoviti možnost za poletno zasedanje. Menda se bo skušalo z vsemi strankami tvoriti delavni program. Pri tem se bo izločilo vse predloge, ki bi utegnili naleteti pri opoziciji na odpor. Kakor poroča »Avstria«, Nemci niso s tem nič kaj zadovoljni.

NESREČE.

Nizza, 7. aprila. Pri čiščenju nekega vodnjaka je naenkrat udrla voda na delavce. 2 sta utonila, 2 sta v bolnici.

Belgrad, 7. aprila. Iz Požarovca se poroča, da je zgorel parni mlin bratov Mezorovičev. Škode nad en četrt milijona.

Liverpool, 7. aprila. Zgoreli sta dve skladišči bombaževine. Pet ognjegasev je težko poškodovanih.

Mali oglasi.

Prodaj več ponošene moške obleke. Naslov pove »Anončna ekspedicija.« 207—2

Magister išče kompanjona s kapitalom za otvoritev lekarne in drogerije. Pojasnila v »Anončni eksp. v Ljubljani.«

Skoraj novo kolo se ceno prodaja. Ogleda se v Rožni dolini 178. 204-2

Gospod išče dobro domačo hrano za opoldan blizu justične palače. Dopiši pod »Domača hrana«, glavna pošta.

Stanovanje z dvema sobama in kabinet ter pritlikinami išče stranka brez otrok za takoj ali s prvim majem. Ponudbe na upravništvo »Dnevna«. 216—2

Amerikanski rujavi čevlji št. 40 se za polovično ceno prodajo. Povprašati v »Anončni ekspediciji«.

Opolo liter. K — 88
Samotok rdeči liter K — 92
Samotok beli K 1—
M. Žerjav, Streliška ulica št. 32.
Berta Sever, Sv. Jakoba trg.

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene! Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST
ulica Carradori 15 (vogal Geppa)
se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom

Med dobrim najboljše je
„Puch“ vozno kolo
model 1914.
ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.
Glavno zastopstvo in zaloga
IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

Podpisani si usojam slavnemu občinstvu sporočiti, da sem vzel v najem in z današnjim dnem otvoril znano
restavracijo na „Golovcu“.
S pripombo, da se bo dobila pri meni najboljša pijača in vedno sveži prigrizek, se priporočam kot dolgoletni restavrater naklonjenosti cenjenega občinstva.
Z odličnim spoštovanjem
Alojzij Klásek, restavrater na Golovcu.

„Zdravnik želodca“
je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Edna posebnost likerja je
Zdravnik želodca.

Spominajte se prekoristne
Ciril in Metodove družbe!

Cvetlični salon Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6
(zraven pošte)

priporoča nagrobne vence,
šopke in vsakovrstne cvet-
lice po najnižjih cenah.

Točna in solidna postrežba!

Brzjavi na VIKTOR BAJT,
Ljubljana.

Anton Novak Ljubljana

Čevlji

prvovrstne kvalitete

kakor elegance!

16.50

12.50

Šelenburgova
ulica

FR. P. ZAJEC
izprašani optik.

Zalagatelj c. in kr. armade, vojne morna-
rice, domobrancev itd.

Ljubljana, Stari trg 9.

V tej stroki najzanesljivejša tvrdka.

Edino pri meni na razpolago zelo podučljivi prvi

slovenski optični ceniki, dobi ga vsakdo zastonj.

Specialist za očala in ščipalnike.

Toplomere, barometre, daljnogleda itd.

Z električnim obratom moderne

urejena delavnica.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to
stroko spadajoče blago dobite najceneje v

specijalni trgovini **A. & E. Skaberné**

Mestni trg števil. 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospeska ulica števil. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblik po
meri — inozemskega in domačega blaga veno na izbero. — Spre-
jema tudi izdelovanje oblik in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje
vsakovrstne svetlovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za
eksport po morju. 229

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških
klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za mo-
distke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

: Krasne spomladanske novosti :

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni **Peter Šterk** Ljubljana
trgovini Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblik,
prima kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši
moški klobuki in čepice. Dalje čepice za dame, deklice in
otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd. itd.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32,
I. nadstr. nad kavarno „Avstrija“

se priporoča slav. občinstvu za izde-
lovanje vsakovrstnih oblik po najno-
vejši modi. Solidno delo, zmerno nizke
cene, znano pohvalna postrežba. —
Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

: Perutnino :

živo ali zaklano z klekom pitano!
Kupune, poularde, gosi, race, pu-
rane, piščeta itd. razpošilja po naj-
nižjih dnevnih cenah. Dobijo se
tudi pri meni gosja, račja in purja
jajca za valenje.

I. Kranjski perutninarski zavod
Aleksander Hedžet
Zgornja Šiška pri Ljubljani.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblik
za gospoda in dečke, jopice in
plaščev za gospe, nepremoč-
ljivih havelokov itd. itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršuje o.

Pri nakupu, različnega manufakturnega blaga
se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné Mestni trg 10.
obstoji od l. 1883.

Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Ign. Žargi „Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta števil. 5.

Največja izbira za šivilje in krojače, zadnje no-
vosti raznega lišpa kot: čipk, riša, ostankov, vezenin
(šlingerije), najmodernejše svile, dalje največja izbira
kravat, srajc, ovratnikov, nogavic, rokavic, predpasni-
kov, modercev itd. itd.

Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Važno za gospodinje!

Brez konkurence!

M. Spreitzer, skladišče,

Vojaška ulica, št. 2, na Taborju v lastni hiši

Telefon št. 245.

v Ljubljani.

Telefon št. 245

P. n. Vrijudno označena cene moje različne kave, in sicer:

Surova kava:

St. 1. Santos	K 2—	St. 13. Quademala	K 3:30
2. Rio	2:30	14. Perl-Santos	3—
3. „	2:40	15. „	3:10
4. Santos lave	2:50	16. Java, zlato-rumena	3:20
5. „	2:80	17. Zlato-rumena, navad.	3—
6. „	3—	18. Maragoype	3:10
7. „	3:10	19. Liberia	3:40
8. Minas	2:70	20. Portoriko	3:20
9. Salvador	3—	21. Portoriko Piraidini	3:00
10. „	3:20	22. Cuba, zelo fina	3:50
11. Quademala	3:10	23. Ceylon, zelo fina	3:66
12. „	3:20	24. „ Castoria, najfin.	3:80

Pražena kava:

St. 1.	K 2:70	St. 3.	K 3—	St. 5.	K 3:30	St. 7.	K 3:60
2.	2:90	4.	3:20	6.	3:40	8.	3:80

Naročila od 1 do 4½ kg dostavljam franco v hišo. — Pri pošiljatelj po pošti se
zviša cena pri vsakem kilogramu za 20 v in dostavljam istotako franco. Zametenje
se ne računa. — Na željo pošljem vseh 24 vzorcev od surove kave v skupni teži
od ¼ kg za K 1— franco na dom.

Priporočam se in bilježim z vsem spoštovanjem

M. Spreitzer.

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov.

Najnovejše za spomlad in leto za gospode
in dečke, damska konfekcija pariških in berolin-
skih modelov po čudovito priznanih nizkih cenah.

Poglejte si izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Telephon 132.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Šelenburgova ulica števil. 4.

Sprejema tudi vloge
v tekočem računu v
zvezi s čekovnim
prometom ter jih ob-
restuje od dne vloge
:: do dne dviga. ::

Obrestuje hranilne vloge po
5%
brez vsakega odbitka rent-
nega davka, katerega plačuje
zadruga sama. ::

Dovoljuje izposojila pro-
ti zadostnem poroštvo
svojim članom. Trgov-
cem, obrtnikom in za-
drugam, ki postanejo
člani, so eskomptujejo
menice in vnovčujejo
fakture. ::

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in 3.—5. ure, v sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. ure popoldne.

Največja zaloga

Sukna

za vsakovrstna moška oblačila izvrstne kvalitete po brezkonkurenčnih cenah
priporoča

manufakturna trgovina

J. Grobelnik, Ljubljana

Mestni trg števil. 22, nasproti lekarne.